

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 22 (3184) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

STALINGRÁD

Aki nem ringatja magát hiú ábrándokban, aki mélységesen itéli, vagy legalább is átgondolja a most dúló nagy világmérvő végső értelmét és jelentőségét, az megérti, hogy nagy dolgokat, nagy eredményeket áldozatok nélkül nem lehet elérni. Már pedig az áldozat fogalmában benne van a veszteség, a fájdalom, benne van a nagy eredményért megajánlott sok-sok értékről való lemondás is. Ingyen semmit sem adnak még az egyén szürke kis életében sem. Mindenért árat kell fizetni. Minél nagyobb az ügy, annál nagyobb a tét és annál nagyobb a kockázat is. De milyen tét és milyen kockázat? Szent ügyért vállalt és viselt szent kötelesség.

Ezekben a napokban mélységes megilletődéssel gondolunk Európa vértanúira — így nevezte Sztalingrád hősi védőit az egyik spanyol lap — és meghajlítjuk előttük elismerésünk, csodálatunk zászlaját. Több hete tartó hősi harcok a hősiesség, az önfeláldozás, a hazaszeretet örök példája marad minden idők minden nemzedéke számára. Világosan tudták a nagy téli szovjet offenzíva megindulása után, hogy legelőretolttabb állásuk az ellenállás, az időnyereség fontos bástyája, amelyet a front többi szakaszainak védelmére minél tovább kell tartani. Tudták, hogy vállalniuk kell az áldozat szerepét. Tudták, hogy mit jelent élethalálharcra bezárkózni a tengerként hőmpolygó vörös áradat közepébe. Mégis vállalták. Tábortukok és közkatonák megingathatatlan hittel kitartással és minden képzeletet felülmúló hősiséggel védték ezt a bástyát. Egy talpalatnyi földet sem adtak fel ellenállás nélkül. Egy kézről sem hullott ki a fegyver amíg erő, élet volt benne. A legborzalmasabb tüzeső sem tudta megtörni a védők ellenállását. Csak az anyag buta, sötét tömege tudta legázolni, letiporni elborítani a védők állásait. Csak a beomlott, leszakadt védelmi berendezések némitották el a fegyvereket és a védőket. Hadseregeket tartottak lekötve heteken át és a minden képzeletet felülmúló áradatot tartották fel és háritották el az arcvonal többi szakaszairól.

Ma még nem tudjuk átgondolni, hogy mit jelentett a sztalingrádi áldozat a végső győzelem szempontjából. Ma még csak annyit látunk az egészről, hogy az áldozat nagy volt és tökéletes. Ma még csak a feláldozott erők elvesztése fölött tudunk szomorkodni. Jól is van ez így. De hozzánk is és az áldozathoz is sokkal méltóbb, ha felülemelkedünk a kicsinyes szempontokon. Mérjük hozzá a magunk kicsinyességét, nyárspolgári nyafogását, beteges hisztériáját, százfelé pislogó gyávaságát Sztalingrád védőinek hősi nagyságához és állítsuk egyenesbe a magunk lelki arcvonalát.

Erre kötelez bennünket Sztalingrád.

Váratlan fejleményekhez vezethet az angolszász szövetségesek egymásközötti vetélkedése

Giraud és De Gaulle találkozója nem hozta meg a kívánt megbékélés... - Élénk tűzérési párharc kezdődött Tuniszban az arcvonal minden pontján

Róma. (MTI.) A Stefani Iroda diplomáciai levelezője szerint figyelemre méltó, hogy az Egyesült Államok és Anglia milyen politikai küzdelmet folytatnak egymással a Közelkeleten, ahol az amerikaiak minden eszközzel igyekeznek elfoglalni szövetséges társuk helyét. Treuga Deit még akkor sem volt, amikor Churchill és Roosevelt Casablancából az angol-amerikai együttműködés feltételeiről tárgyaltak. Sorra véve a helyzetet az érdekelt államokban, megállapítható, hogy Iranban már az amerikaiak tartják kezükben az ország gazdasági életét. Ugyanez a helyzet Szíriában és Líbanban, ahol a gyakorlatban Wadswodt amerikai különkielöltött látja el a főbiztosi teendőket. Palesztinában az angolok védekeznek az amerikai tervfoglalás ellen. Az Egyesült Államok a Szezi csatorna övezetének brit megszállását váltás fel az Egyesült Államok kezelése alatt álló nemzetközi biztosító rendszer. A Jemen-vidéki amerikaiak konzuli képviseletet terveznek. Az angolok viszont azzal válaszolnak szövetségesik viselkedésére, hogy jeldőül Djibuti az Egyesült Államok tudta nélkül foglalták el. A két szövetséges vetélkedése olyan helyzetet teremthet, amely váratlan kifejléshez vezethet.

Európai invázió tervét dolgozták ki Casablancában (?)

Amszterdamból jelentik: (MTI) A NTI jelenti: A brit hírszolgálat moszkvai jelentése szerint az Egyesült Államok nagykövete és Nagybritannia ügyvivője a Kremlemben átnyújtotta Sztalin-

nak Churchill és Roosevelt közös jegyzékét, ugyanazon időben, amikor a casablancai tanácskozásokról szóló jelentést nyilvánosságra hozták. Sztalin a jegyzéket a két diplomata jelen-

létében olvasta el.

Washingtonból jelentik: (B. T.) Washingtonban általában meglepődéssel fogadták Roosevelt és Churchill casablancai találkozásának híreit. Mindamellett bizonyos családias tapasztható Sztalin és Csangkajsek elmaradása miatt. Washingtonban és Londonban is bizonyosra veszik, hogy Roosevelt és Churchill megegyezésre jutott az európai szárazföld elleni mielőbbi invázió tekintetében. Washingtonban úgy vélik továbbá, hogy a támadás idejére és helyére pontos tervet dolgoztak ki, amit Churchill és Roosevelt el is fogadott. Feltételezik, hogy megbeszélték az északafrikai egységek főparancsnokának kérdését, bár erről a hivatalos közlemény nem tájékoztat.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az angol rádió diplomáciai hírmagyarázója megállapítja, hogy a Giraud és De Gaulle közötti politikai megbeszélések során Casablancában pillanatnyilag lehetetlen volt a két felfogás közötti különbség áthidalása.

Berlinből jelentik: (MTI) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti: a tuniszi helyzetről:

Az angolok és az amerikaiak a legutóbbi 11 nap alatt a tuniszi naretér minden gyújtópontban sok üteget helyeztek el, úgyhogy január 26-án mindenhol élénk tűzérési párharc alakult ki Medjez el Bab és Bou Arada vidékén nagyobb angol-amerikai csapatmozdulatokat észleltek. Angol felderítők többször megkíséreltek megtámadni a tengely csapatok állásait a középső szakaszon. Távlatban del felé mindent visszaverték az amerikai páncélosadosztály felderítő és rohamcsapatjait. Különböző jelek arra utalnak, hogy az amerikai főparancsnok, ezen a szakaszon nagyobb vállalkozást tervez, amelyet a lehetőség szerint az angolok Medjez el Bab és Bou Arada vidékén indított támadása segítené. De Tuniszban is kölcsönös élénk felderítő és rohamtevékenység volt, melyben a tengelycsapatok a Gabesi öböl és a Chott el Djerid közötti területet biztosítják. Itt több ellenséges csapatot felmorzsoltak vagy elfoglalt. Gyors harci repülőgépek egy határvidéki repülőtéren 5 darab kétmotáros repülőgépet pusztítottak el. A német vadászok mélyen behatoltak az ellenséges vonal mögötti területre. Súlyos veszteségeket okoztak a felvonuló amerikai oszlopok. Casablancában és Középtuniszban 32 darab hadi-

Csatay altábornagyot vezérezredessé nevezte ki a Kormányzó

Vitéz Littay és Declava vezérezredesek szolgálati idejük leteltével, kiváltak a tényleges szolgálatból

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Ur Öfömméltósága a következő legfelsőbb kéziratokat böcsátotta ki:

Kedves nemes csatai Csatay altábornagy!

Kinevezem Önt 1943. február 1-vel 1943. február 1-vel ranggal első rangszámmal a m. kir. honvédség I. állományú főcsoport A állománycsoportjában a tábornokoknál vezérezredessé.

Kelt Budapesten, 1943. január 25-én.
HORTHY, s. k.

Kedves vitéz Littay vezérezredes!

Sajnálattal vettem tudomást arról, hogy szolgálati idejének leteltével a tényleges szolgálatból ki kell válnia. Ez alkalommal különös meglepődéssel gondolok azokra a kimagasló és eredményekben dúsz szolgálatokra, amelyeket közel 38 évi szolgálati ideje alatt, de különösen honvédelmi miniszteri helyettesi minőségben teljesített. A tényleges szolgálatból való kiválása alkal-

mából, valamint a háborús magyar repülőipar létesítése és megalapozása terén kifejtett kimagaslóan eredményes és különösen értékes teljesítményeiért, különös dicsérettel elismerésem látható jeleül a magyar koronás aranyéremt hadiszalagon adományozom.

Kelt Budapesten, 1943. január 18-án.
HORTHY, s. k.

Kedves Declava vezérezredes!

Sajnálattal vettem tudomást arról, hogy szolgálati idejének leteltével a tényleges szolgálatból ki kell válnia. Különös meglepődéssel gondolok az alkalommal kimagaslóan eredményes szolgálatokra, melyeket különféle beosztásokban, legutóbb hadseregpáncsónoki minőségben teljesített. A tényleges szolgálatból való kiválásakor kimagaslóan eredményes és rendkívül értékes teljesítményei elismerésül a magyar érdemrend nagykeresztjét adományozom.

Kelt Budapesten, 1943. január 18-án.
HORTHY, s. k.

anyaggal megrakott gépkocsit gyújtottak fel. A német bombázók egy angol-amerikai hajókaraván ellen intézett éjszakai támadásban az algiri part előtt annyira megrongáltak egy 8000 tonnás teherhajót, hogy mozdulatlanpá vált. Az olasz vadászok Tunisz felett egy kétmotoros amerikai gépet lelőttek. Két angol bombázó az olasz légvédelmi tüzéség áldozata lett a Messina elleni támadásban. Olasz torpedóvető repülő a nyugati földközi tengeren elsüllyesztett egy 6000 tonnás kereskedelmi hajót. Nehéz harcirepülők Algir és Bone kikötőt bombázták.

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint a NTL értesült, német harcirepülőgépek január 27-re virradó éjszaka hatásos támadást intéztek az algiri kikötő ellen. Már január 26-án nappal az algiri vizeken bombatalálattal erősen megrongáltak egy nagy szállítóhajót. 27-re virradóra az algiri éből fölött német gépek több hullámban támadva áttörték az elhárító zárótűzet. Nehéz bombákat dobtak a rakpartokra és rakodóberendezésekre, valamint a kikötőben tartózkodó hajókra. Egy nagy üzemanyagraktár kigyulladt és elégett. Egy középnyagú szállítóhajó találat következtében szintén kigyulladt. A bombák jelentős rombolásokat okoztak a város területén is a hadifortosságu célokban.

Japán hajlandó biztosítani a Fülöpszigetek függetlenségét

Tokióból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Ma nyílt meg a japán képviselőház új ülészaka. Toyo miniszterelnök az ülésen részletesen beszámolt a katonai és politikai helyzetéről, továbbá azokról az intézkedésekről, amelyeket meg kell tenni a gazdasági és közigazgatási terén, hogy biztosítható legyen a végső győzelem.

Beszéde során a többi között kijelentette, hogy a japán kormány készséggel hajlandó biztosítani a Fülöpszigetek függetlenségét, ha a lakosság együttműködik a kétféle közös felvirágzás megteremtésén.

„Erőnk, melyet a haza jövőjének szentelünk, az egységben van”

Mannerheim tábornagy jubileumi napiparancsa

Helsinki. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Mannerheim tábornagy abból az alkalomból, hogy 25 évvel ezelőtt vette át a finn nép szabadságáért harcoló csapatok főparancsnokságát, hogy végérvényesen biztosítsa Finnország függetlenségét a vörösökkel szemben, napiparancsot adott ki. Napiparancsában többek között ezeket mondja: Mialatt az óriási bolsevista birodalom állandóan fenyegetett a finn nép régi sebei negyedszázad alatt begyógyultak és a belső egység és áldozatkészség a nemzetnek esodlatos erőt kölcsönözött. A kis nép ereje teljes nagyságában a három év előtti téli háboru súlyos hónapjaiban mutatkozott meg. Ugyanez az erő ma is lelkesít bennünket amikor harmadizben harcolunk szabadságunkért. A mi háborunk még nem ért véget, a haza sorsa még további küzdelmeket követel. A haza jövőjének szenteljük minden munkánkat, erőnket, — és ez az erőnk az egységben van.

Stalin és Csangkaisek távolmaradása kétesse teszi a casablancai találkozó eredményét

Willkie kifejezésre is juttatta csalódását az amerikai rádióban

Berlin. (MTI.) Illetékes német helyen közlik tájékoztatásul: A casablancai találkozóhoz az angol sajtóban megjelent első magyarázatok nem nagyon erősítik meg a találkozóhoz kiadott közleményben hangsúlyozott kölcsönös meglepedettséget. Jellemzőnek tartják berlini körökben, hogy Stalin nem fogadta el az összejövetelre szóló meghívást és képviselőjét sem küldte el, nyilván, mert jobbnak látja, hogy már eleve kitér bármilyen politikai és katonai lekööttség elől.

Berlin. (MTI.) Roosevelt és Churchill casablancai találkozójaival kapcsolatban megállapítják, hogy a Reuter-iroda és az angol sajtónak megállapításai már maguk mutatták a megbeszélés eredménytelenségét. Német illetékes helyen megjegyzik, hogy még annál, ami a találkozó történt érdekesebb, ami elmaradt. Elsősorban feltűnt, hogy sem Stalin, sem képviselője nem vett részt a megbeszélésben, ezzel is mutatva, hogy nem vál-

lal közösséget a demokrata hadvezetéssel és saját céljait nem szolgálhatja ki nekik. Arra is lehet következtetni, hogy ép a legfontosabb kérdésben a búvárszázad vezedelem kérdésében nem értek el eredményt.

Róma. (MTI.) A Stefani-iroda a casablancai találkozóval kapcsolatban hangsúlyozza a megbeszélések hosszúság tartalmát, továbbá Stalin és Csangkaisek, illetve képviselőik távolmaradását. Ha teljes lett volna az egyetértés Churchill és Roosevelt között, akkor a tárgyalások nem lettek volna olyan huzadalmassak. Giraud és De Gaulle között sem jött létre teljes megegyezés.

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Mint a brit hírszolgálat jelenti, Willkie a rádióban kifejezte csalódását afelett, hogy a Szovjet és Csangking vezeterei nem voltak jelen a casablancai megbeszéléseken és hogy a hadműveleti tanács nem alakult meg.

Eden beismerte, hogy Anglia szítja a balkáni felkeléseket

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Eden külügyminiszter a brit hírszolgálat közlése szerint az alsóházban kijelentette, hogy az angol kormány a háboru után is a legszorosabb érintkezésben akar maradni a szovjettel. Közölte továbbá, hogy a Balkánon a felkelőket az angolok támogatják a tengely elleni harcokban.

Amszterdamból jelentik: (MTI.) A NTL jelenti: A brit hírszolgálat jelentése szerint Viscount Trenchard, a brit légierő tábornagya és Lord Winstone erősen támada a brit tenger-

gyi hivatal politikáját a tengerészeti légierők repülőgépbeszerezése miatt. Winstone hangsúlyozta, hogy a tengerészeti légi fegyverneme a háboru negyedik évében igen elégtelenül van felszerelve és ezzel megfosztja a hajóhadat attól a kilátástól, hogy nagy csapásokat osztogathasson. Lord Cherwell a kormány nevében válaszolt és kijelentette, hogy hosszabb időre van szükség, amíg a legújabb mintájú repülőgépet bekapcsolják a tényleges szolgálatba. Az 1939-ben megrendelt gépek csak most kerültek bevetésre.

Kodolányi János érdekes sajtópere Lendvai István ellen

Milyen volt Kodolányi János magatartása a cseh uralom alatt?

Lendvai István a Magyar Nemzet múlt év április 15-én megjelent számában „Nomád levele a magyar tudatról” címmel cikket írt, amelynek egész tartalmát, de különösen egyes részeit súlyosan sérelmezte Kodolányi János, aki sajtópert is indított Lendvai ellen. A cikk ponyvának és pordörög műnek nevezte Kodolányi „Cigánylány csókja” című novelláját, a továbbiakban pedig azt állította, hogy Kodolányi „felháborítón gyalázkodó cikket írt cseh szoldban álló lapba a Szent Imre-ünnepségekről” és általában úgy állította be Kodolányit, mint aki a cseh megszállás alatt Benesék magyarellenes mozgalomát támogatta s ezt a célt szolgálták a Pozsonyban megjelent Ranggal és a Nap című lapban általa írt cikkek is. A törvényesek előtt szerdára kiüzött tárgyalás megnyitása után dr Kovács Miklós tanácselnök ismertette az inkriminált sajtóközleményt, majd ki-

hallgatta Lendvai Istvánt. A rádióújságíró kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, a cikket köz- és jogos magánérdekből írta. Kérte az inkriminált közleményre nézve a valóság bizonyításának az elrendelését.

Dr Pfeiffer Zoltán védő terjesztette elő részletesen a bizonyítási indítványt. A védelem arra nézve, hogy a „Cigánylány csókja” című 30 filléres novellásfüzet ponyvaféremű, szakértő tanuként kérte kihallgatni Révay Tibor, Jézustársasági atyát, a Manréza vezetőjét, dr Nyisztor Zoltán pápai prélát, dr Szócs Gyula református presbitert és dr Kékly István író. Kérte a védő a Magyarországból kitiltott és a megszállás után Pozsonyban megjelent s Benes politikáját szolgáló A Nap és a Ranggal című lapok beszerzését és ismertetését, továbbá arra nézve, hogy a Sarló mozgalom, amelyet „főmagánvádló politikailag támogatott”

nem a magyar irredentizmust, hanem a magyarság érdekeit szolgálta, hanem Benes politikai hálózatához tartozott, kérte a revíziós liga, a nemzetvédelmi propaganda miniszterium, a miniszterelnökség kisebbségi osztályának s a külügyminiszterium politikai osztályának a megkeresését. A fentiek bizonyítására indítványozta még az újságírókamara megkeresését dr Eszterházy Istvánnak a Sarló mozgalomról megjelent könyvének ismertetését, továbbá dr Kolosváry-Borosa Mihály, Gáspár Jenő, Darvas János, Wirtsolgyi Rupprecht Olivér, dr Eszterházy István, dr Szüllő Géza, dr Tóth László, Kemény Simon és még több hírlapíró tanukénti beidézését.

Ezután a főmagánvádló képviselője, dr Göttsche Ervinhez fordult az elnök és felezőitotta, hogy nyilatkozzék a bizonyítás kérdésében. Dr Göttsche Kodolányi János képviselőjében kijelentette, hogy a valóság bizonyításához teljes mértékben hozzájárul. Megjegyezte, hogy a tárgyalás megkezdése előtt elment a vádlotthoz és megpróbálta az ügyet békésen elintézni, tekintettel arra, hogy a mai idők nem alkalmasak az ilyen ügyek folytatására. A kísérlet meddő maradt, nem sikerült békét létrehozni. A főmagánvádló képviselője ezután azt fejtette, hogy ellenbizonyítás indítványt kíván előterjeszteni, amelyre nyolc napi határidőt kér. Bizonyítani kívánja ugyanis ennek keretében, hogy Kodolányi János sohasem szolgált a kommunizmust, Benesék magyarellenes érdekeit. Arról, ha az egyik lap közöl Kodolányitól egy tudósítást, de nem hiv szellemben, hanem elferdítve, az író nem tehet. Ami pedig a szóbanlévő novellákra vonatkozó állításokat illeti, azok meghaladják a kritika határait.

Az elnök ezután felszólította a szembenálló feleket, hogy nem lehetne-e az ügyet békésen elintézni. Lendvai azonban kijelentette, hogy a maga részéről nincsen mód a békés elintézésre.

A bíróság a tárgyalást elnapolta, módot ad a főmagánvádlónak ellenbizonyítékai heterjesztésére és csak ezután dönt a bizonyítás kérdésében.

Báró Kemény János a polgármesternél

Nagyvárad. Saját tud. Tegnap délelőtt báró Kemény János látogatást tett dr. Soós István polgármesternél és dr. Dálló Gyula kulturtanácsnokkal együtt megbeszéltek Nagyvárad és Kolozsvár kulturális kapcsolatainak kiemelését. Sikeresen biztosított az operaelőadások anyagi feltételeit és így az első operát február 21 és 22-én mutatják be. Erre az alkalomra Nagyváradra jön Haász Aladár, miniszteri osztályfőnök is.

Fegyvereket és pisztolyokat árverez a váradi rendőrség

A m. kir. rendőrség nagyváradi kapitánysága értesíti a közönséget, hogy 1943. február 10-én 15 órakor a kapitányság épületében különböző fegyverek és pisztolyok, ugyancsak ruhaneműk és egyéb tárgyak nyilvános árverésre kerülnek.

A fegyverek árverezésén csak az vehet részt, akinek fegyvervásárlási engedélye van.

Egyre újabb területekre terjed ki a nagy, keleti téli csata

Több szovjet hadsereg erejét kötik le Stalingrád romjai között küzdő német erők. Az Ilmen-tótól délkeletre egyelőre végetért az elhárító csata

Újabb 113 ezer tonna ellenséges hajóteret súlyosztettek el a német tengeralattjárók

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti a Führer főhadiszállásáról: A véderő főparancsnoksága közli: Német tengeralattjárók a Földközi- és az Észak-Tenger vizein kicsiny, de erősen biztosított utánpótlási hajókaravánokból elsüllyesztettek hat hajót 28.000 tonnával. Az Atlanti óceánon Grönland és az Egyenlítő között a német tengeralattjáró fegyvernem szokatlanul nagy erejű viharok közepette 10 ellenséges hajót súlyosztott el 75.000 tonnával, tehát az ellenség újabb 16 hajót vesztett 103 ezer tonnával.

Berlin. (MTI.) Német tengeralattjárók sikeres harcáról szóló szerdai különjelentésről a Német Távirati Iroda a következő részleteket közli kiegészítéssel: A német tengeralattjárók továbbra is eredményesen támadják az erősen biztosított kis hajókaravánokat a Fekete-tengeren és a Földközi-tengeren. A német tengeralattjárók fő harciterületén az Atlanti-óceánon az elmúlt héten rossz időjárás volt heves viharokkal. A kedvez-

zőtlen feltételek és a rossz látási viszonyok ellenére, amely megnehezítette a tengeralattjárók harcát, sikereket értek el az Atlanti-óceán egész szélességében. A már jelentett eredményeken kívül a német tengeralattjárók az Atlanti-óceán középső területén rábukkantak egy színültig megtöltött 10.000 tonnás tartályhajóra, melyet torpedótalálattal elsüllyesztettek. A tartályhajó Amerikából Afrika felé tartott.

A Don és Manics között újabb területnyereségre tettek szert a németek

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnoksága közli: A keleti arcvonalon a nagy télcsata nem eszkező heveséggel tart és mind újabb területekre terjed ki. A 6. hadsereg még harcra kész részét a körömszakadtaig küzdenek Stalingrád romjai között az összes védelmi lehetőséget kihasználva a szovjet csapatok támadásaival szemben, több szovjet hadsereg erejét lekötve. Egy a városba benyomult ellenséges erőcsoportot elkeseredett harcokban szétvertünk.

A Kuban vidéken hadmozdulataink teljes tervszerűséggel folynak. Manicstól nyugatra az ellenséges támadásokat visszavertük. A Don és a Manics között a német hadosztályok támadásával szemben az ellenség elkeseredett ellenállást tanúsít. Újabb területnyereséget értünk el.

Az ellenségnek arra irányuló kísérletei, hogy Voronyezstől nyugatra újabb védelmi arcvonalunk kiépítését megakadályozza és ebbe az arcvonalba gyalogsági és páncélos erők feláldozásával betörjön, meghiúsultak.

A stalingrádi GPU épületén még mindig horogkeresztes lobogó leng!

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Stalingrád legmagasabb háromjárnú GPU épületén még mindig a horogkeresztes zászló leng. A jelkép alatt még mindig kitartanak a védők a bolsevista tömegek támadása ellen. A harciterület déli részén a bolsevisták támadásai meghiúsultak. Egy harcicsoportot, amely a folyón át előretört, a védők megsemmisítették. A tábornokok és törzstisztek katonáik sorában lóttek a bolsevisták csoportja közé, akik kedden is óriási véráldozatokkal fizettek minden területnyereségért. A Kaukázus nyugati részén a bolsevisták támadásait visszaverték.

A Dontól délre a németek sikeresen folytatták páncélos támadásaikat. A Don alsó szakaszán harcoktelenné tettek egy bolsevista páncélosdandárt. A támadó 50 páncélosból 25-öt elpusztítottak, a többi visszavetették. A középső szakaszon német rohamcsapatok benyomultak a bolsevisták vonalaiba, megsemmisítettek számos harcállást és kísérődöt. Német vadászrepülők 20 szovjet gépet lóttek le.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Német harci gépek nagy kötelékei a Don alsó folyása vidékén január 26-án támadást intéztek szovjet csapatok és gépjármű oszlopok ellen.

Német csatarepülőgépek és zuhanóbombázók a Dontól északra súlyos támadást intéztek az ellenséges csapatok ellen. Ugyanakkor harci gépek pályaudvarokat és vonatokat bombáztak. Súlyos kárt okoztak. Vadászaink lelőtték öt ellenséges gépet.

Lisszabon. (MTI.) A Német TI jelenti: A londoni Daily Mail azt írja, hogy a keleti harctérről érkező katonai hírek nem rendítik meg a német népet. Németország továbbra is rendkívül erős és veszélyes ellenség.

A voronyezsi szakaszon folyik a leghevesebb küzdelem

Róma. (MTI.) A Giornale d'Italia berlini külön haditudósítója jelenti, hogy a keleti harctéren a leghevesebb küzdelem jelenleg a voronyezsi szakaszon folyik. A bolsevisták itt fejtik ki a legnagyobb erőfeszítéseiket és jelentős

Amerikai repülőgépek meghiúsult támadási kísérlete német terület ellen

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Azt a négy motoros nehézbombázókból álló ellenséges köteléket, amely szerdán reggel a Német-öbölből az erők felhőzet oltalma alatt előretört, a német elhárítás nagy magasságban felfedezte. Német vadászok felismerték a gépeken az amerikai felségjeleket és nyomban megtámadták a köteléket, amely bombáit nagy magasságból dobta le és azok nagyjából vízbe estek. A német elhárítás a támadó amerikai köteléket heves tűz alá vette. A támadó gépek közül 8-at lelőttünk és számolni kell azzal, hogy az ellenség még több

gépet veszített. A meghiúsult támadás folyamán néhány bomba lakótelepekre esett és a lakosság körében kevés áldozatot követelt. Egyébként az okozott károk jelentéktelenek.

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda arról értesül, hogy szerdán az esti órákban néhány brit bombavetőgép támadást intézett a dán főváros ellen. Rombolóbombákat dobtak le a város területén. A lakosság körében áldozatok vannak. Az egyik támadó gép a légelhárítás következtében kigyulladt és lezuhant.

Kisebb csatározások folynak Tripolisz nyugati részében

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 977. közleménye: Tripolisz nyugati részében kisebb csatározások folynak. A tuniszi szakaszon gyalogosoktól és páncélosoktól támogatott támadásokat vertünk vissza. Vadászaink légi harcokban elpusztítottak egy kétmotoros amerikai repülőgépet. Négy további gépet földön pusztítottak el a német vadászok egyik ellenséges repülőter ellen intézett sikeres támadás alkalmával. — Olasz torpedóvető kötelékek ismét támadást intéztek Bone és Algir kikötő berendezései ellen. A Földközi-tenger nyugati részében egyik torpedóvető repülőgépünk vakmerő éjszakai támadás során torpedóval eltalált egy gőzöst. Kedden délután és a szerdára virradó éjjel négy motoros ellenséges gépek támadást kíséreltek meg Messina ellen, de a légvédelmi ütegek megakadályozták a támadókat abban, hogy a város felé jussanak. A bombákat a környékre dobták le. A kár

nem súlyos. Két gépet lelőttek. Szerdán reggel keyéssel hajnal előtt egy ellenséges repülőgép szállt el Nápoly felett és néhány bombát dobott le, amelyek a Terré del Greco környékén estek le.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A német és olasz páncélos hadsereg észak-afrikai mozdulatait az angolok kedden sem zavarták. Gyengébb egységeknek a parti út elleni előretöréseit a angyel felderítő csapatai elhárították. Csak egyes angol felderítő csoportoknak sikerült eljutni a tunisiz-tripoliszi határterületre.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A nyugat-libiai arcvonalzakaszon szerdán heves légi harcokra került sor. Német vadászok megtámadták egy erős angol vadászkoztelékét és öt gépet lelőttek. Bachr százados a kardokkal díszített tölgyfalomb tulajdonosa 152-ik légigyőzelmét szerezte meg. Három gépet lőtt le. A német vadászok egy gépet sem veszítettek.

Táplálkozzunk vitaminnal!

Pompás ízű hibátlan fajalmák:

Jónathán, aranypármén, batul, ponylik, ananász es ranettek
160-180-200-220 fillér,
Jurcsáknál Mu-solini-tér
Telefon 11-96

páncélos tartalékokat dobnak harcra. Ugy látszik, hogy a szovjet hadvezetőség itt szeretné kikényszeríteni céljait.

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda közli: A hadijelentés kiegészítésül: Stalingrádot továbbra is ostromolja számtalan bolsevista gyalogos hadosztály és páncélos dandár hatalmas áradata. A lovagkeresztes tulajdonosai is első arcvonalban harcolnak. Stalingrád tömegsírja lett sok bolsevista köteleknek. A Stalingrád előtti vörös hadseregekhez vezényelt angol tiszteknek a külföldi sajtóban megjelent adatai szerint a vörös hadsereg itt a legutóbbi 8 hét alatt több, mint 300.000 embert veszített. A déli szakaszon tovább tartanak a súlyos elhárító harcok. A Manics és a Don között az ellenséget észak felé visszavetítettük. A voronyezsi szakaszon az ellenség fokozódó támadásait súlyos veszteséget okozva feltartjuk.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Az Ilmen-tótól délkeletre folyó elhárító csata második szakasza egyelőre végetért. Január 23-ig a német csapatok ezen a szakaszon 517 szovjet páncéloscsót semmisítettek meg és állásait megtartották.

Száz vidám nagyváradai kis pacsirta elindul a budapesti hangversenyre

Tanulmányút is lesz az ötnapos látogatás. Szerdán közvetíti a rádió az Immaculata Óvónőképző kórusának számait

Nagyvárad, január hó.

Régi tanítványok, jelenleg az Immaculata intézet növendékei, már hetekkel ezelőtt nagy boldogságban jeleztek, hogy rövidesen Budapestre mennek énekelni egy nagy hangversenyre. A terv komolyságában és a szándékban nem volt jogom kételkedni, csak a kivített tartottam kétségessnek a nehéz helyzet miatt. Hogyan is gondolhatnánk arra, hogy ilyen utazási akadályok közben egy 90-100 tagú iskolai énekkar elinduljon Budapestre?

Azután csak jött a meghívó, egyre pontosabban körvonalazódtak a tervek és jócskán előrehaladt az előkészület is. Az énektudományal mindig készen állanak. Sokszor hallottuk

már ennek az intézetnek pompás kórusát és sokszor gyönyörködtünk művészetükben. Igen, művészetükben Csiky Gyuláné énektanárno vezetésével olyan tudásra és készségre tettek szert, amely országos viszonylatban is elismerésre méltó. Ezt különben meghallgathatjuk majd a rádióból, amely közvetíteni fogja február 3-án lemeze vett énekszámait.

A hangversenyéről, amelynek keretében az Immaculata kórus fellép, már beszámoltunk. Megemlítettük már azt is, hogy Kodály Zoltán és Forrai Miklós is szerepelt ezen a hangversenyen. Őt fővárosi kórus mellett egy nagyváradai és egy kolozsvári énekkar mutatja be tudását. Bennünket az Immaculata-kórus képvisel

juság a gyermekért" hangversenyen Szerdán délután érkezünk vissza és éjjelre érkezünk háza Nagyváradra. Reméljük, hogy Isten segítségével sikerül majd szerencsésen hazakerülni...

Szeretetsomágot is viszne a honvédeknek

— Van-e öröm a leánykák között? — adjuk fel az utolsó kérdést.

— Hát az örömei bajos leírni -- feleli a népszerű tanárno. Tessék csak elképzelni! Sokan még nem is látták Budapestet. Azután milyen nagy él-

mény lesz a hangverseny, a színházelőadások, az opéra, a parlament. Azután a légnagyobb, amit meglepetésnek tartogatunk a fővárosiak számára: meglátogatunk egy honvédkórházat és növendékeink szeretetsomágot osztanak ki a sebesültek között. Minden növendék visz magával egy kis szeretetsomágot. Aztán a rádió közvetítését sem szabad kihagyni az örömből. Bizony, nagyon büszkék arra, hogy az egész ország hallani fogja énekeiket. Van is nagy készülődés. Olyan már most is az iskola, mint zsongó méhkas.

— Egyébként a vezetésben sem lesz semmi hiba. Horogh Teréz igazgató nővér, Mácsai Kasszilda nővér, Juhász Katalin testnevelési tanárno, Czeglédy Ilona tanárno és jó magamgyünk a leányokkal.

Valóban, a vezetésben nem lesz hiba, ezt mi is hozzátehetjük a hallottak után.

(pont.)

„Meg akarjuk ismertetni és szerettetni a fővárost növendékeinkkel“

A budapesti uttal kapcsolatosan beszélgetést folytattunk Csiky Gyuláné tanárnoval és megkérdeztük, hogy a hangversenyen való részvételen kívül hogyan hasznosítják a fővárosban töltenő öt napot.

— Az óvónőképző énekkarának budapesti szereplését a hangversenyen való részvétel mellett tanulmányi utnak is szántuk -- mondotta a fiatal, rokonszenves tanárno. Meg akarjuk ismertetni és szerettetni fővárosunkat különösen azokkal a növendékekkel, akik még nem látták és nem ismerik. De még többet is akarunk. Megtekintjük az óvónő számára jelentős és tanulságos intézmények munkáját, ezáltal a nemzeti és vallásos öntudatot akarjuk erősíteni növendékeinkben.

Az utazás fénypontja természetesen a hangverseny, azért megkérdeztük, hogy a rádió nem közvetítenek nekünk is kedvenc kórusunk számait, hiszen ez különös dicsőséget jelentene Nagyvárad számára?

— A hangverseny utazásunk főcélja -- hangzik a felelet -- s ezért jól felkészülünk. A gyerekek olyan boldogok, hogy Budapestre utazhatnak, megláthatják a fővárost és a fővárosi közönség előtt énekelhetnek. Már azt is tudjuk, hogy a rádió lemeze veszi énekeinket és február 3-án szerdán közvetíti. Hogy mikor, azt, még nem tudjuk, de tessék majd megírni az ujságban, hogy itthon is meghallgassanak bennünket.

Nagy lelkesedéssel és kevés pénzzel sokat lehet elérni

Megígérjük, hogy közölni fogjuk a közvetítés pontos idejét s az egész nagy ügy -- nyugodtan nevezhetjük annak -- lebonyolításának prózai részletei felől érdeklődünk. Hogyan oldották meg pénzügyileg a 90 tagú énekkar utaztatásának és a budapesti tartózkodás költségeit?

— Természetesen legnagyobb segítségünk a vasuti kedvezmény volt, amelyet a legnagyobb jóindulattal biztosítottak számunkra -- mondotta Csiky Gyuláné. -- Az iskola maga is

áldozott erre a célra, a város kulturális bizottsága és a polgármester is hozzájárult. A növendékek is szívesen vállalnak magukra költségeket. Tizenegy szegény növendék utazásának költségeit a város támogatásából fedezzük. Egyébként senki sem fogja elhinni nekünk, hogy az ötnapos tanulmányi ut részvételi díja fejenként harminc pengő! S ebben benne van a vasuti jegy, villamosjegyek, a belépődíjak, négy ebéd, öt reggeli és öt vacsora tea.

Két hangverseny, sok látnivaló

Nó hát ez igazán hihetetlen! A városból azonban azt vesszük ki, hogy az iskola jól ki akarja használni az alkalmat és alapos, kimerítő utiprogramot állított össze magának. Lesz-e sok nézni és járni a fővárosban? -- kérdezzük tovább.

— A program már teljesen kész -- feleli készséges informátorunk. -- Az elindulástól az érkezésig minden a legpontosabban kimértünk. Ezen az öt napon azután nem szabad elfáradnia senkinek. Mindenkinek ki kell nyitnia a fülét és a szemét. Látni, hallani, tanulni, gyönyörködni akarunk. Pénteken hajnalban indulunk Nagyváradról és körülbelül délelőtt tíz órakor érkezünk meg Budapestre a Keleti-

pályaudvarra. Itt is fogunk fátározni, mert lehetőleg le akarjuk egyszerűsíteni az utazás lényegéhez nem tartozó prózai dolgokat. Budapestén a líák-szállóban kaptunk helyet. Itt lesz az ebéd is a csomagból. Ebéd után kezdjük a tanulmányutat, este pedig a Gellért-szállóban vacsorálunk. Gundel Kálmán vendégei leszünk itt. Lehet, hogy megháláljuk a szivességét egy-két énekszámmal.

A következő napokon azután sorban meglátogatjuk a főváros nevezetességeit. Ebédünk négy napon keresztül a Tiszti Kaszinóban lesz jótétező szivességéből. Körben színházba, sőt az Operába is fogunk menni. Hétfőn és kedden énekelünk az „I-

Nem építik át a római Szent Péter bazilika kupoláját

Semmi veszély sem fenyegeti a kupolát

Rómából jelentik: Egy-két olasz ujság megírta -- és ezek nyomán külföldön is elterjedt a hír -- hogy a római Szent Péter bazilika kupolájának átépítését tervezik. Állítólag a kupola nem teljesen Michelangelo tervei szerint épült, aki Bramente és Antonio da Sangallo művének folytatója volt. Az valóban igaz, hogy amikor Michelangelo 1564-ben meghalt, a kupola még csak részben volt kész és a befejezés felelősségteljes feladata Giacomo della Porta lombard építőművészre hárult, akinek a nagy mű kivételében segítőtársa volt Domenico Fontana. Mindketten Buonarrotti tervét tartották szem előtt, de nem ragaszkodtak hozzá minden részletben. A kupola végeredményében magasabb

és karcsúbb lett, mint Michelangelo tervezte. Más volt a nagy firenzei mester statikai elgondolása, különös tekintettel a homlokzat 16 hatalmas szobrára, amelyek a 12 nagyobb és 4 kisebb profétát ábrázolják. Az évezradok folyamán időnként kétségbe vonták az Örök Város felett uralkodó kupola stabilitását. Legutóbb egy amerikai építész adott ilyen értelmű véleményt, amelyet azonban a tények nem támasztanak alá. A Vatikán most határozottan megerősítette a kupola átépítésének tervéről terjesztett híreket és hangsúlyozta, hogy azok a statikai aggodalmak, amelyek miatt az átépítés állítólag szükségessé vált volna, teljesen alaptalanok.

Két teadélután teljes jövedelmét ajánlja fel a honvédcsaládoknak Iványi Jenő

A „Mátyás” Étterem személyzete is lemond kiszolgálási díjról a két délutánon

Nagyvárad. Saját tud. A honvédcsaládokért megindult gyűjtés egyre szélesebb körökben terjed ki. Erdékes ötletet vetett fel most ezzel kapcsolatban Iványi Jenő, a Mátyás étterem és söröző bérloje. Kérvényt adott be a járási levéltéparancsnoksághoz, hogy engedje meg január 31-én és február 7-én „Honvéd-délután” rendezését. Iványi Jenő kérvényében a következőket javasolja:

A „honvéd-délután” tulajdonképpen zenés tea-délután lenne, amelynek műsorán természetesen kizárólag honvéd-dalok szerepelnének és ennek során a magam részéről felajánlom a két délután teljes tiszta jövedelmét a magasabb célra. Ezenkívül kiszolgáló

személyzetem lemond a törvényesen felszámítható kiszolgálási díjról, zenekarom pedig aznapni fizetéséről a gyűjtési akció javára.

A magunk szolgáltatásán kívül úgy hiszem a célt eredményesen szolgálja, ha a rendezendő délutánokra a ték. Parancsnokság gyűjtőiveket bocsátana rendelkezésünkre, amelyeken felülfizetéseket és önkéntes adományokat gyűjtenénk a látogatóktól.

A délutánok megfelelő hirdetését és általános propagandáját a magam költségén végezném.

A hazafias kezdeményezésnek bizonyára nagy sikere lesz.

Kavéházakban és régiókban kérik a „MAGYAR LAPOK”-at.

Édesanyja volt első tanítómestere a világ legnagyobb tenorjának

**Asztalosinas, szabó, csomagoló szolgáló és kifizető volt
Gigli, mielőtt rébce ért**

Rádióhallgatóknak nem kell sokat magyarázni, hogy ki is az a Gigli. A nevét talán sokan rosszul ejtik ki, de a hangját jól ismerik és szeretik. Sajnos, csak lemezekről hallhatjuk azt a csodálatosan finom, melegségszerű hangot, amely mégis erőteljesen szárnyal a legmagasabb hangoknál is. Néha a német kívánsóhangversenyeken is fellépett s ilyenkor tapasztalhattuk a rádióközvetítésből, hogy a közönség alig akarta leengedni a pódiumról. Nagyon is megértettük ezt az ünneplést, hiszen mi alig tudunk elszakadni a rádiótól, amikor olasz dalokban, vagy operadriákban csak lemezeiről is hallhatjuk csodálatos hangját.

Mostanában már a filmekben is gyakrabban szerepel. Nálunk még csak egy-két filmjét mutatták be. Filmdaljai feledhetetlen élményt nyújtanak. Készségtelen, hogy ma vetélytárs nélkül ő a „bel canto” varázslója, mestere.

Küzdelmes út a világsiker felé

Érdekes azonban, hogy Gigli csodálatos hangjával milyen küzdelmes utat járt meg, amíg a művészi siker hét lakattal őrzött várkapuján bejutott. Benjámino Gigli semmit sem kapott ingyen az élettől. Szülei szegények voltak. Édesapja Recanati plébániatemplomának harangozója, — egyébként szuszter. A kis Benjaminon kívül még három fia és két leánya volt. Édesanyjának csodálatosan szép hangja volt. Tőle tanulta meg zseni gyermekkorában az ének, a muzsika szeretetét. Lefekvés előtt mindig az édesanyjával énekelt. Már hét éves korában felvették a templomi kórusba. Recanati lakosai „a harangtorony kis kanarijának” nevezték el a kivételesen szép hangú gyermeket, aki minden vasárnap és ünnepnapon egyedül is énekelt a templomban. S itt egy pillanatra megállunk és elgondolkozunk azon, hogy mit jelenthetett a fogékony lelkű kis fiú számára az édesanyja, aki szinte beleénekelte lelkébe, szívébe azokat a csodálatos melódiákat, amelyek később gazdag visszhang gyanánt szállottak fel a nagy Gigli ajkáról. Csak így értjük meg azt a csodálatos lágyaságot, finomságot, érzelmi gazdagságot, amely különösen az édesanyjáról szóló daljaiból kicseng. A gyermek Gigli első tanítómesterének, az édesanyjának a lelke szól mindegyikből.

Recanatiból Rómába

Ifjúságának minden vágya, minden törekvése: énekelni és ismét csak énekelni. Kiváló zenei tehetsége folytán már 11 éves korában játszik a városi zenekarban. Ez pedig Olaszországban sokat jelent, hiszen a legkisebb városban is művészi színvonalon áll a zenekultura. Az elemi iskola elvégzése után asztalosinasnak megy, a szabósággal is kísérletezik, végül is egy gyógyszerárban köt ki, mint csomagoló szolgáló. Ebben az időben történik valami, ami egész életét döntően befolyásolta a továbbiakban. A szülővárosához közel fekvő Macerata

diákjai műkedvelő előadást rendeztek és ezen a tizenöt éves Gigli a női főszerepet énekelte végig. Természetesen nagy sikere volt, úgy hogy Rómába megy éneket tanulni. Itt azonban elakad az útja, mert a Schola Cantorumba nem veszik fel tizenöt évesé miatt. Most már nem megy haza, hanem Rómában próbál elhelyezkedni. Előbb csomagolószolgának áll be egy római gyógyszerárba, majd később a közoktatásiügyi minisztérium fényképészeti osztályán kisegítő. Során csak az változtat, hogy a zeneli-cium egy versenyen fölényesen győz és ösztöndíjas helyet kap.

Innen vonult be katonai szolgálatra. Katonai szolgálata után löközött buzgalommal fog hozzá az énektanuláshoz. Első legnagyobb elismerését a párizsi énekversenynen aratta, ahol több mint száz kiváló énekes közül az első díjat vitte el. A bírálóbizottság ekkor azt írta a pontozóívre: „Végre megtaláltuk az igazi tenort!” Most már egyenes és akadálymentes az útja. 1914. október 14-én lép először színpadra a római színházban. Ami ezután következik, az aia-

dal, emelkedés, sikerek halmaza. Szinte viharosan végigszáguld egész Olaszországon és meghódítja az egész olasz zenei közvéleményt, ami ekkor még nem volt olyan könnyű, hiszen Enrico Caruso, az olaszok istenített tenorja ebben az időben még élt. De Gigli sikerének útjába most már semmi sem állhatott. Felgyelnek Amerikában is az új csillagra és több hangversenykörútra hívják meg. Több, mint tizenkétszer volt nagyobb körúton az Új Világban. Neve most már ismert lesz mindenütt. Énekelt a newyorki Metropolitanban, a milánói Scalában, Párizsban, Oslóban, Stockholmban, Bécsben, Münchenben, Frankfurtban, Hamburgban, Lipszében, Drezdában. Mindenütt az istenidotta művészt ünnepelelték benne. Uralkodók és államférfiak fogadják kihallgatáson. Különtetéseket és rendjeleket kap. A templomtornya kis kanarijából világhíres Gigli lett.

Ma már kétségen kívül a világ legnagyobb tenorja. Közvetlenül a háború előtt jött haza Amerikából, mert úgy érezte, hogy a nagy nemzeti próba idején itthon a helye. Éppen akkor utazott hazafelé, amikor itthon XI. Pius a ravatalon feküdt. A Rex óriásóceánjárón gyászmise volt lelkiúdvéért és Gigli Verdi Requiem-jét énekelte azon. Azóta többnyire filmekben énekel, de a katonák számára is sokszor csillagot tarta. Reméljük, hogy most már Budapestre is lejön és a rádióon keresztül hallani fogjuk mi is istenidotta hangját. (Mecsele.)

Megváltoztatta a tábla a törvényszék felmentő ítéletét Weimann Gaszton bűnügyében

Elrendelték az áru elkobzását és 5000 pengőre büntették a vádlottat

Nagyvárad. Saját tud. Lapunkban részletesen beszámoltunk arról az árulrejtési bűnperről, amelynek vádlottja Weimann Gaszton és több társa volt. Weimannék mintegy 30.000 pengő értékű textilárut, cernát, szőrmét és egyéb árut halmoztak fel nyereszkedés céljából azzal a szándékkal, hogy a forgalomtól elvonják.

Az ügyet több ízben tárgyalta a törvényszék, majd több tanu kihall-

gatása után felmentő ítéletet hozott, miután az árulrejtési szándék nem nyert teljes bebizonyítást. Fellebbezés folytán került az ügy a nagyváradi Táblához, amely a napokban újra tárgyalta a pert és a törvényszék ítéletét megváltoztatta. Eszerint a táblai tanács elrendelte az áru elkobzását és Weimann Gaszton elsőrendű vádlottat 5000 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Miért ítéli el Erdélyi József József Attilát?

Érdekes magyarázatot fűzött a Szegedi Újnemzedék Erdélyi József cikkéhez

Nagyvárad. Saját tud. Olvasóink még emlékeznek arra a nyilatkozatra, amelyet Erdélyi József adott a Virradat című hetilapban József Attiláról. A nyilatkozatot érdekességénél fogva természetesen közöltük. A Szegedi Nemzedék szintén közölte a nyilatkozatot és érdekes magyarázatot fűzött hozzá. Ebből a magyarázattól József Attila újabb oldalát ismerheti meg az olvasó.

A magyarázat egyébként a következő:

Egy idő óta szerte az országban, de elsősorban azokban az egyetemi városokban, ahol az ifjúságot

kiemelni igyekeznek a Turul Szövetségéből, tervszerű propaganda folyik József Attilának, az öngyilkossá lett szerencsétlen sorsú költőnek kultusza körül. Sajnos, ez a kultusz teljes mértékben folyik Szegeden is, noha József Attilát éppen a szegedi törvényszék ítélte el jó néhány évvel ezelőtt vádlósággyalás miatt, tekintettel arra, hogy egyik költeményében a katolikus egyházat rendkívül súlyosan sértette meg. Azon nem csodálkozunk, hogy a mai ifjúság már nem emlékszik erre az ítéletre. Azoknak azonban, akiket az ifjúság vezérül

fogad el, ismerniük kellene ennek a törvényszéki tárgyalásnak az anyagát, s közelebbről kellene ismerniük a hányatott életű költő szerencsétlen természetét és egészséges gondolkodással össze nem egyeztethető világnézetét. Erről a költői lelkületéről mondja el őszinte véleményét a Virradat című budapesti lap egyik legutóbbi számában Erdélyi József, a Biharból Budapestre származott országosnevű poéta, akinek hosszú éveken keresztül módja és alkalmja nyílt arra, hogy József Attilát ne csak versein keresztül, de személyesen is megismerje.

Irodalmi estet rendez a Lorántffy Zsuzsanna Egyesület a Főméltósági Asszony akciója javára

Nagyvárad. Saját tud. A Lorántffy Zsuzsanna Egyesület február 2-án, kedde este fél 7 órai kezdettel magasszínvonalú irodalmi estet rendez a Református Kulturpalota dísztermében, a Főméltóság Asszony „Honvédecsaládokért” akciója javára. Az irodalmi est iránt — melynek műsorát ismert, kiváló pesti művészek fellépése teszi még értékeesebbé és vonzóbbá — már is nagy érdeklődés nyilvánul meg városzerte.

A megnyitó beszédet dr. Nadányi János alispán mondja, majd utána Puskás Ilona Chopin-műveket ad elő zongorán. Szalay Eszter, a Magy. Kir. Operaház művésznője mű- és népdalokat énekel. Böszörményi Jenő novellát olvas fel. Dullien Klára, a kiváló hegedűművész szerepel még a műsoron dr. Pongrácz Géza zongorakísérettel, végül pedig Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház örökös tagja ezaval háborús verseket. Az est dr. Incze Gábor záróbeszédével ér véget. A konferanszier szerepét Balajthy Éva látja el.

Ajánlatos idejében gondoskodni jegyekről, amelyek már is kaphatók a Pap drogériában és a Czira virágüzletben.

Vasárnap Szigligeti-est a Városházán

Nagyvárad. Saját tud. A Szigligeti Társaság vasárnap, január 31-i felolvasó ülése elé élénk érdeklődéssel tekint Nagyvárad irodalomszerető közönsége. Az ülésen, amit a városháza nagytermében este hat órai kezdettel tartanak meg, — a megnyitót dr. Némethy Gyula prelátskanonok, a társaság elnöke tartja. Horváth Imrénék a kiválóan tehetséges és ma már országos nevű költőnek verseit, valamint a Castanóné Köszeghy Andý Rubensről szóló, rendkívül érdekes tanulmányát dr. Farkas István városi árvaszéki ülnök olvassa fel. Soltészné Szathmáry Bözsi költőnő pedig verseivel gazdagítja a műsort.

Az estélyre beléptidij nincs, a tevékenységintérséget perselyadományokat a Társaság harcoló honvédeink hozzátartozói javára fordítja.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Dr Degregorio Ottó előadása Dolomitokról

A nagyváradi Olasz Kulturintézet meghívására január 26-án, este 6 órakor a város háza dísztermében dr. Degregorio Ottone szegedi olasz lektor a „Dolomitok”-ról vetített képekkel kísért előadást tartott. Nemesak a Dolomitok földrajzi helyzetét, azoknak alakulását, merészen égbenyúló csúcsainak csodálatos szépségét ismertette a tudós előadó, hanem az alpinizmus történetével kapcsolatban a magyar alpinisták úttörő munkájáról szerezhetünk tudomást. Báró Eötvös Lóránd nevét a róla elnevezett csúcs is megörökítette. A tárgy érdekessége mellett külön elismerést érdemel a szép stílusú, magyarul tartott előadás. A közönség lelkesen ünnepelte a baráti olasz nemzet tudós tanárát.

MAGYAR HŐSÖK

Bándi János szakaszvezető hősiessége

Vakmerő bátorságával tüntette ki magát a Korotajok ellen intézett támadás során Bándi János szakaszvezető, egyik gyalogezredünk tisztese.

Az említett támadásban az egyik rohamraj parancsnokságával bízták meg. A támadás megindulásakor — bár az ellenség igen heves tüzén kellett áthalolnia — rajának élén elsőként rohant meg a Szozna patakon átvezető vasúti híd erősen kiépített szovjet támaszpontját. Rohama oly lendületes volt, hogy a hidját védő bolsevisták ellenállását úgyszólván legázolta és nyomban utána két ellenséges gránátvetőrajt támadott meg. Ezeknek kezelőit kézigránátjaival megsemmisítette, a gránátvetőket szakmányul ejtette a támadás során elsőként hatolt át a hídon a patak túlsó partjára.

Folyóirat-szemle

Erdélyi táj — erdélyi nevelés

Most jelent meg az Erdélyi Iskola folyó évi első száma 128 oldalon a szokott gazdag és változatos tartalommal. A cikkek közül kiemeljük a következőket: I. A pedagógiai részben: Aldobolyi Nagy Miklós: Erdélyi táj — erdélyi nevelés. Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter az erdélyi tanítók között. Horn József: Munkánk értelme és értéke. Padányi Frank Antal: A tanulók önálló munkájának szerepe nevelő munkánkban. Kérl János: A szovjet iskolái. Fónay Tibor: A testnevelés tanítása a népiskolában. M. F.: A kereskedelmi szakiskolai tanárok gyűlése Kolozsváron. Könyvszemle. II. A népművelő részben: Gerencsér István: Magyarság és vallásosság. Bálint Sándor: A magyar néprajz a tanítóképző akadémián. Sprenger M. Mercedes: Remekírók és a népművelés. Nagy András: Falusi napközi otthonok. Gerencsér István: Legények — leányok. Előadási anyag farsangra. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár Magyar utca 38. szám.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Vitéz Imrédy Béla előadást tart Nagyváradon

Mécs László, Rainiss Ferenc, dr. Mitrovits Gyula a Magyar Futár nagyváradi matinéjának főszereplői

Nagyvárad. Saját tud. Február 7-én kiemelkedő kultúreseménye lesz városunknak a magyar Futár matinéja, amelyen vitéz Imrédy Béla, volt miniszterelnök is előadást tart. A matiné műsorán szerepel még Mécs László verseivel, dr. Mitrovits Gyula egyetemi nyilvános rendezés tanár pedagógiai előadásával és Rainiss Ferenc főszereplő, külpolitikai előadásával.

Az előadás iránt oly nagy az érdeklődés, hogy jegyeket már csak korlátozott számban lehet kapni. A matiné február 7-én délelőtt 11 órakor lesz a Belvárosi Mozgó helyiségében. Jegyeket korlátozott mennyiségben a Magyar Megújulás Pártjának nagyváradi irodájában lehet előjegyezni.

GAZDASÁGI ÉLET

Huszonkilenc zsidókézhben levő gyógyszerertárra írták ki a pályázatot

30 napon belül kell beadni a pályázatokat. Frontszolgálatos katonák április 1-ig pótlólag beadhatják pályázatukat

A belügyminiszter kiírta a pályázatot az 1939. évi IV. t.-c. 12. §-a alapján megvonásra kerülő, eddig zsidókézhben levő 29 gyógyszerertári jogosítvány elnyerésére. A pályázati hirdetmény közli az egyes gyógyszerertárak jogosítványi számát és berendezési értékét, amelyet az új engedélyes a törvény értelmében a megvont jogosítvány tulajdonosának megteríteni tartozik. A pályázatra kiírt 29 zsidó gyógyszerertár a következő: (Az első összeg a jogosítvány, a második összeg a berendezés és felszerelés értékét jelzi.)

Szent Rókus gyógyszerertár Budapest. Rákóczi-út 61 (103.818 sz. — 19.586 P). Kassai Glória (76.879 sz. — 13.900 P). kassai Lisió Kis Szent Teréz (41.396 sz. — 16.600 P). miskolci Szent Anna (53.060 szám — 3.900 P). nagvidai Órangyal (18.000 sz. — 2.600 P). munkácsi Isteni Gondviselés 73.333 sz.). munkácsi Aesculap (61.275 sz.). mezőkászonnyi Remény (21.666 sz. — 4.020 P). nagyluskai Angyal (15.720 sz.). telesi Feller (18.000 sz. — 1.376 P). nagybárdi Remény (30.540 sz. — 7.427 P). pelsőci Isteni Gondviselés (55.500 sz. — 6.560 P). naszvadi Angyal (20.061 sz. — 5.596 P). felsővísi Sas (36.000 sz. — 4.765 P). huszti Salvator (49.546 szám — 9.110 P). újpesti Kigyó (114.421 sz.). tószegi Segítő Szűz Mária (6650 sz. — 3.892 P). baresi Meg-

váltó (49.272 sz. — 6.578 P), gávai Mátyás király (17.394 sz. — 6.669 P), mándoki Megváltó (30.320 szám — 6.000 P), — szamoskrassói Remény (20.000 sz. — 3.080 P), avasujvárosi Csillag (36.000 sz.), fehérgyarmati Isteni Gondviselés (36.000 sz. — 7.210 P), tasnádszántói Órangyal (15.000 sz. — 2.100 P), nagykönyői Szent István (14.085 sz. — 4.650 P), nagykaposi Szent Háromság (40.659), balatonalmádi Balaton (89.466 sz. — 8.593 P), királyhelmei Magyar Korona (42.220 sz. — 5.476 P), bodzásujlaki Megváltó (13.943 sz. — 7.927 pengő).

A fenti összeghez járul még az az összeg, amelyet az új jognyertesnek a gyógyszerertár átvétele után készített leltár alapján a gyógyszerertár anyagkészletéért egyszögben fizetnie kell. Ahol a gyógyszerertár berendezésének értéke feltüntetve nincs, ott annak elnevezése az átadás alkalmával lesz megállapítva. A jogosítványok elnyeréséért pályázhatnak mindazok a magyar állampolgárságu, teljesjogu gyógyszerészek, akik az előirt törvényes feltételeknek megfelelnek. A pályázatokat 30 napon belül kell benyújtani a belügyminisztériumban. Azok a gyógyszerészek, akik az ország határain kívül teljesítenek katonai szolgálatot, április 1-ig pótlólag benyújthatják a kérvényhez szükséges okmánymellékleteket. (Magy. Tud.)

Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez az EMGE Kolozsváron és Marosvásárhelyen

Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület azok részére, akik a múlt évben nem végeztek el a kötelező mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot, folyó év március hó 8—27-e között Kolozsváron és Marosvásárhelyen háromhetes mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamokat rendez. A beiratási és

tandij személyenként 15 pengő. A jelentkezési határidő folyó év február 20. A tanfolyamra beiratkozhatik minden 18. életévét betöltött keresztény egyén, aki a traktor, cséplőgép és vetőmagtisztítógép vezetésével és kezelésével óhajt foglalkozni. A tanfolyam ideje alatt ellátásról és lakás-

ról a hallgató saját maga gondoskodik. Szerényebb szállásról esetleg mindkét helyen a tanfolyam vezetősége gondoskodik.

Nyolc hónapi börtönre ítélték egy borssal üzérkedő zsidó ügynököt

Nagyvárad. Samet Sámuel nagyváradi zsidó ügynök ajánlatot tett két váradi kereskedőnek 40 kiló fehér bors megvételére, különként 69 pengős árban. Az ügynök figyelmen kívül hagyva azt, hogy az áru túlhaladta a maximális árat, még 1 pengő jutalékot kötött ki különként a közvetítésért.

Az árdrágító kereskedők — mint ahogy rendszeren történni szokott — végül is a vádlottak padjára kerültek és ügyüket szerdán délben tárgyalta a nagyváradi törvényszék úzsírabíró-sága, mely a főtárgyalás után ítéletet hirdetett. Eszerint Samet Sámuelt árdrágító visszaélés büntetésében mondta ki bűnösnek és ezért 8 hónapi börtönbüntetésre, 3 évi hivatalvesztésre és 300 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte.

A két nagyváradi kereskedő egyenként 2—2 hónapi fogházbüntetést és 300 pengő pénzbüntetést kapott.

Az ítélethez a vádlottak megnyugodtak, úgyszintén a királyi ügyész is, tehát az jogerős.

Milyen foglalkozási ágakban keresnek munkát és találhatnak munkanélküliek?

Nagyvárad. A nagyváradi m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatal január hó 27-én kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 21 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak:
1 cukrász, 1 kéményseprő, 4 borbély, 4 téglavető, 1 szolga, 1 kocsi, 3 szobaleány, 1 bejáró-takarítónő, 10 mindenesleány, 7 mindenes-szakácsnő.

Foglalkozást keresnek:
48 ipari szakmunkás, 47 gyári be-tanított és egyéb segédmunkás, 2 üzleti alkalmazott, 15 állandó háztartási alkalmazott, 10 bejáró-takarítónő, 8 mindenes-szolga, 2 betegápolónő, 2 kertész.

Betöltendő tanonchelyek:
1 asztalos.

Elhelyezést kereső tanoncok:
1 asztalos, 1 kereskedő, 2 cipész, 1 géplakatos, 1 autószerelő, 1 sütő.

Munkát kereső szakiparosok:
Ács 2, asztalos 3, bádigos 2, cipész 1, cipőfelsőrészkesztő 1, gépész 3, gépkocsivezető 1, mészáros 2, kádár 2, kalapos 1, kazánkovács 1, kovács 5, kőfaragó 6, kövező 3, sütő 2, szabó 4, nőiszabó 1, bőrdíjós 1, szobafestő 4, szűcs 1, vasesztergályos 1, villanyszerelő 2.

A közvetítés teljesen ingyenes. A munkakeresők személyesen jelentkezzenek.

MAGYAROK NYERTEK EL HÁROM ÉRTÉKES KÜLFÖLDI PÁLYADIJAT. A MTL. jelenti: A közép-európai vasutegylet tizenhét pályadíja közül háromat, egyenként ezeröttszáz bírdalmi mórka értékben, magyar pályázók nyertek el.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40.
 félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza

VITÉZ KISÓCZI KÁLMÁN IMRE VEZÉRNAGY LÁTOGATÁSA SZERKESZTŐSÉGÜNKBEN. Igen kedves látogatója volt szerkesztőségünknek szerdán délelőtt vitéz kisóczy Kálmán Imre vezérnagya, Nagyvárad katonai parancsnoka. Vitéz kisóczy Kálmán Imre közvetlenül a felszabadulás után ezredesi rangban és ezredparancsnoki minőségben jött Nagyváradra. Több ízben volt alkalmunk megcsodálni azt az igazi magyar, katonás, mélyen emberséges szellemet, amellyel a reábizott egységeket vezette. Tisztjei, honvédei rajongva szerették. Annál nagyobb volt szomorúságunk, amikor a szolgálati érdekek Budapestre szolgáltatták. Azonban nem sokáig tartott ez az igazi szomorúság, mert vitéz kisóczy Kálmán Imre vezérnagyi rangban, magas beosztásban ismét visszatért Nagyváradra. Kétszeres örömet okozott ez mindenkinek, aki megtanulta ismerni ezt a kímálót katonát, igazi magyart és mélyen érző embert. Annakidején már kifejezést is adtunk örömlünknek, hiszen lapunknak mindig igaz barátja volt s többször is kifejezésre juttatta egyetértését annak meg nem alkuvó, gerinces magatartásával. Nagy volt tehát az örömlünk, hogy most meglátogatta szerkesztőségünket. A régi kapcsolatok, emlékek felelevenítése mindnyájunknak nagyon jól esett. Nem is tehetünk neki más ígéretet, mint azt a jelmondatot, amely eddig is irányítónk volt: Mindent a hazáért és a magyar katonáért!

Kilenc kerületet állít fel Nagyváradon a MÉP. Nagyvárad. Saját tud. A MÉP nagyváradai tagozata folyó hó 27-én behatóan foglalkozott a párt nagyváradai szervezetének teljes kiépítésével. Elhatározta az értekezlet, hogy rövid időn belül 9 kerületet állítanak fel a város területén. Ezeket a kerületeket számos körzetre osztják be. A nagyváradai szervezet megalakítását előkészítő bizottság a közel napokban összeül dr. Hlatky Endre főispán pártelnök elnöklése alatt. Ez a bizottság fogja előkészíteni a zászlóbontó nagygyűlést is, amely iránt nemcsak a városban, hanem vidéken is igen nagy az érdeklődés.

ÉLENK POLITIKAI TEVÉKENYSÉGET FEJTENEK KI A KURDOK. Izmir (MTI.) A NTL jelenti: A kurd Hozbon párt legutóbb Aleppóban gyűlést tartott. Kiemelik, hogy a kurd párt rendkívül élénk politikai tevékenységet fejt ki és Törökország már régóta gyanakvással kíséri a kurdok tevékenységét.

Közeledik a tavasz? Pápáról jelenti: (MTI.) A pápai Esterházy-kastély parkjában vágdalombok jelentek meg. A környékbeli gazdák ebből a tavasz közeledtét következtetik.

MEGNYILT A „MŰVÉS A HÁBORUBAN” KIÁLLÍTÁS. A MTL jelenti: A magyar-német fegyverbarátság jegyében megrendezték a „Művész a háborúban” háborus képiállítást, amelyet szerdán délelőtt nyitott meg Fáy István államtitkár ünnepélyes külsőségek között. Az államtitkár megnyitó beszéde után a honvédelmi miniszter és a Budapesti német követ mondottak beszédet.

MINISZTERTANÁCSOT TARTOTT A KORMÁNY. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai Kállay Miklós miniszterelnök elnöklése mellett szerdán minisztertanácsot tartottak, amelyen időzerű kormányzati ügyekkel foglalkoztak.

Tisztviselők és munkások a honvédcsaládokért. Ungvárról jelenti: (MTI.) A Főméltóság Asszonyának a honvédcsaládok megsegítésére indított gyűjtése céljaira a kárpátaljai kormányzói bizottság, Ung vármegye és Ungvár város tisztviselői fizetési osztályok szerint: havi illetményük 5-10 százalékát ajánlották fel. A Nemzeti Munka Központ ungvári szervezetében dolgozó munkások egyórai munkabérüket ajánlották fel.

KÉNYSZERMUNKÁRA VISZIK TÖRÖKORSZÁGBAN A KÉSEDELMES ADÓFIZETŐKET. Istanbul (MTI.) A NTL jelenti: Az első késeedelmes adófizetőket, akiknek vagyondézmáját 300 ezer török fontnál magasabban szabták meg és amelyből az adókötelezettek csak jelentéktelen részt vagy egyáltalán semmit sem fizettek be, szerdán este a kelet-törökországi Erzerumba vitték kényszermunkára.

Az ipartestület közleménye. A szimadai ipari szakosztály elnöksége ezúton hozza az érdekeltek ívées tudomására, hogy folyó hó 31-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor évi közgyűlést tart, melyre az érdeklődők pontos megjelenését kérik, minél nagyobb számban. Nagyvárad, 1943. január hó 26-án. Az elnökség.

FELHÍVÁS. Felhívjuk a vas- és fémipari szakosztály kebelébe tartozó azon iparosok figyelmét, akik horganylemez használtak, illetve ezideig igényeltek, hogy a beszállítótól horganyhulladékról szóló átvételi elismervényt a most következő igénylés alkalmával hozzák magukkal, mert ennek hiányában újabb horganylemez igénylésüket felvenni nem tudjuk. A vas- és fémipari szakosztály elnöksége.

Ismét szerencsétlenül járt egy amerikai repülőgép. Buenos Airesből jelenti: (MTI.) A NTL jelenti: Az Egyesült Államokban megint szerencsétlenül járt egy katonai repülőgép. A Floridától nyugatra lévő Tampa mellett zuhant le a repülőgép. A szerencsétlenségnél egy tábornok és hét amerikai tiszt vesztette életét.

GYÜMÖLCSTERMELÉSI OKTATÓ-FILM ELŐADÁSA. A Nagyvárad Hegyközség elnöksége 1943. évi január hó 31-én, vasárnap déli negyed 12 órakor a gyümölcstermelésről, szőlőművelésről és műtrágyázásról oktatófilmes előadást tartat a Hitler Adolf utca (volt Uri utca) 14. szám alatt, a Baross Gábor felsőkerekeskedelmi iskola nagytermében. Erre az előadásra az úton hívja meg a Hegyközség elnöksége a gyümölcs és szőlőtermelés iránt érdeklődőket. Az előadás teljesen díjtalan.

Wallner Ferencné halála. Wallner Ferencné szül. Liszka Anna életének 74-ik évében 50 éves házasságának évfordulója napján, f. év január hó 27-én rövid szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 29-én, pénteken délután 4 órakor lesz a római katolikus egyház szertartása szerint a váradvelelencei római katolikus egyház szertartása szerint a váradvelelencei római katolikus egyház kápolnájából helyezik örök nyugalomra. Engesztelő szentmiséldozatot folyó hó 30-án fél 8 órakor mutatjuk be a váradvelelencei plébánia templomban. Gyászolják bánatos férje, gyermekei, unokái és kiterjedt rokonsága.

KOLOZSVÁRON TÁRGYALJÁK A PALATINUS-FÉLE SZABADKÖVÜVES PÉRT. Kolozsvár. (MOT.) A Palatinus József ellen indított per szerdai tárgyalásán a sértettek kijelentették, hogy nem voltak tagjai semmiféle szabadkőműves páholyoknak. A sértettek megesküdtek vallomásukra. A tárgyalást csütörtökön folytatják.

VII. PIUS PÁPA KÖNYVTÁRA CESENÁBAN. A Duce kezdeményezésére a római közoktatásiügyi minisztérium megvásárolta VII. Pius pápa egykori könyvtárát és a gyűjteményt Cesena városának adományozta.

ÉVNYITÓ ÉRTEKEZLETET TARTOTT A MÉP HEGYI KÖRZETE. A Magyar Élet Pártja hegyi körzete évnyitó értekezletet tartott. A Kecske-méthy vendéglőben nagyszámú hallgatóság előtt Major László Károly tanár ismertette a hegyi körzet érdekében tett eddigi intézkedéseit. A jelenlevők nagy érdeklődéssel hallgatták Gábris Béla építészvállalkozó beszédét. Oláh Lajos, Boros Imre, Spelák Imre ismertette a körzet kívánásait, ugyint: az utcák fásítását, kövezését és a Száldobágy felé vezető út két betonhidjának megépítését.

Internálótáborból vezették elő a tárgyalásra a pofozkodó nagyváradai zsidót

Nagyvárad. Saját tud. Érdekes jogi problémára okot adó ügy tárgyalását kezdte meg csütörtökön délelőtt a nagyváradai törvényszék dr. Gelata egyetbirája. A per vádlottja Sternberg Mór nagyváradai lakos, aki a vizsgálat adatai szerint még 1935-ben tetteg bántalmazta Hitler Károly szintén nagyváradai lakost s az állítólag 20 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. Az ügyesség ezért annakidején súlyos testiértés eméu emelt vádat Sternberg ellen. A bűnper, hogy-hogynem, éveken át elhúzódott s a jelenlegi jogi kérdésre éppen az adott alkalmat, hogy a nyolc év előtt történt bűncselekmény ügyében a közben módosított törvények közül melyiket kell jelenleg alkalmazni.

Sternberg Mór a csütörtöki főtárgyalásra rendőr vezette elő az egyik internálótáborból, ahová valami árdragtási ügyből kifolyólag került. A vádlotton

kívül a tárgyaláson csupán dr. Lintner Béla, a sértett képviselője és két tanu jelent meg. Sternberg Mór kihallgatása előtt bejelentette, hogy közzötte és a sértett között már régebben egyezség jött létre, tekintettel azonban arra, hogy a súlyos testiértés hivatalból üldözendő bűncselekmény, a bíróság nem szüntethette meg az eljárást, hanem úgy döntött, hogy jogi képviselője révén még a mai napra beidézzi a nagyvárad lakásán könnyebb betegségben fekvő felperesét s a tárgyalás kapcsán megvizsgáltatja dr. Beöthy Kornél egyetemi rendkívüli tanár, törvényszéki orvos-zsűrtővel, hogy a törvényszék tiszta képet nyerjen arról, vajjon valóban húsz napon túl gyógyultak-e a felperes sérülései. A tárgyalást a sértett kihallgatása, illetőleg a törvényszéki orvoszakértő véleményének kikéréséig a bíróság felfüggesztette.

HÁROMMILLIÓ PENGŐT AJANLOTTAK FEL EDDIG A HONVÉDCSALÁDOK JAVÁRA

Az Esti Újság írja: A Főméltóság Asszony védnökségével a honvédcsaládokért folytatott gyűjtés felajánlott összegei eddig eléri a 3 millió pengőt.

Iparos Honvéd estélyt

Rendez a Vöröskereszt és a Főméltóság Asszony akciója javára a nagyvárad ruházati iparosok lelkes rendezőbizottsága. Csak a napokban számoltunk be arról, hogy a ruházati iparosok lelkes vezetője elhatározta, hogy méltóképpen veszi ki részét a fenti mozgalom áldozatkészéből.

A rendezőbizottság és Kovács Antal ügyvezető elnök és Molnár Jenő Ödön rendező egy olyan nívós műsorral lépi meg a nagyvárad közönséget, ami nemcsak az iparoskeretet, de városunk kereteit is tülezkarnyalják és a rádió hallott oly népszerű kívánsághangversenyeknek lesz méltó versenytársa.

Az 1943. január 31-én d. u. 5 órakor a Református Kulturpalotában tartandó nívós műsoron egyébként a nagyvárad Szigligeti Színház jeles művészei közül Márffy Vera, Hotty Éva, Benkő Béla, Szabó Ernő, Bartos József színművészek szerepelnek sikerültebbnél sikerültebb számokkal.

Meglepetészámba fog menni Bakos Pálné urnó és az operáénekes énekszámai, azon sok-sok kedves számok mellett, amik csomogévé fogják avatni az est műsorát. Egyébként beszéljen a műsor minden helyett.

Műsor:

Városi Villamos Vasút Zenekara: Hiszekegy. Vezényli Boronemiseza Zoltán. Bakos Pálné urhölgy énekszámai: Mi Atyánk. Erdélyi dal.

Benkő Béla színművésze: Magyar nóták. Hamza Jancsi cigányzenekara. Bartos József színművésze: Cigány a bíró eltöt. Humoros magánjelenet. Göndör Klári színművésznő magánzám.

Hotty Éva színművésznő magánzám. Versek. Márffy Vera színművésznő: Magyar nóták. Hamza Jancsi cigányzenekara. Szabó Ernő színművésze: Humoros magánzámok.

Tanay K. Emil színművész magánzám. Surányi Erzsébet tánczám. Török István tréfa szám. Tótkovács Ilonka tánczám. Kiss János és Fleisz Elemér duettje: Pajtás, pajtás, jössze-e velem?

Hamza György hegedűszáma: zene-kari kísérettel.

Cigány mint halál. Bohózat egy felvonásban. Irta: Bánkúti Reiber János. Szereplők: Kerekes szimadai Kiss József. Kerekesné Oszvátb Gizella, Klárika, a leánya Némethy Olga. Segédjegyző Tóth István. Lajosi cigány Kárpáti M. Géza. Berci inas Ujhelyi Valéria.

Amiről a cernák mesélnek. Hazafias játék egy felvonásban. Irta: Molnár Jenő Ödön. Szereplők: Álom tündére Surányi Erzsébet. Simson kisasszony Szabó Rozália. Műrost Kati Rózsa Margit. Láncvitéz Magyarósy Győző.

Himnusz. A műsorból 3 számot, mint az est fénypontját szándékosan meglepetésnek tartogatjuk.

Az est sikerét még ennél jobban növeli, hogy a lelkes ügybuzgalelem, ami a ruházati iparosok női táborát és barátait is magával ragadta és 12 fokos hidegben, sajnos, meg nem értő fogadtatással szemben harcolnak, hogy anyagi sikere is olyan fényes legyen, mint annak erkölcsi fénye.

Az eredményről majd később beszámolunk. **Ruházati Szakosztály Elnöksége.**

Szakmai értekezletek a Hivatásszervezetben

(Nagyvárad.) A Hivatásszervezet felhívja a Szabó Árpád, Favorit, Eterna, Nagyari, Fekete és Balogh cipőüzemben dolgozó összes tagjait, hogy pénteken, január 29-én este 7 órakor az ügy fontosságára való tekintettel okvetlen jelenjenek meg a Szervezet helyiségében. *A Vezetőség.*

A Hivatásszervezetben tömörült cukrász szakmai munkások február 1-én, hétfőn este 7 órakor tartanak szakmai értekezletet, amelyre minden tagot okvetlen elvár a *Vezetőség.*

Február 3-án, szerdán este 7 órakor a Hivatásszervezetben tömörült vas- és fémmunkások tartanak szakmai értekezletet, amelyre minden tagot elvár a *Vezetőség.*

Február 14-én délután Kárpáti M. Géza: „A fin munkás” címmel tart felolvasást a Hivatásszervezet nagytermében, melyre minden tagot ezúton hív meg a *Rendezőség.*

A Hivatásszervezet Repülő Műkedvelő Gárdája is fellép a vasárnapi Honvédestélyen

(Nagyvárad.) Nagyvárad és Vidéke Ipartestület ruházati- és textiliparosok január 31-én, vasárnap d. u. 5 órai kezdettel a Ref. Kulturpalota nagytermében „Iparos honvédestélyt” rendez, melynek tiszta bevételét a Vörös Kereszt és a Főméltóságú Asszony „Honvédsaladókért” akciójára fordítja. Ezen az estélyen a Hivatásszervezet repülő műkedvelő gárdája is fellép „Cigány, mint halál” című kagartató egyfelvonásos vígjátékkal. A szerepeket Kárpáti M. Géza, Kiss József, Ozsváth Gizella, Némethy Olga, Tóth István és Bartha László alakítják. A máskülönben is frappáns műsor összes számai nagy sikerre számíthatnak.

RÁDIÓ

PÉNTEK, JANUÁR 29.
Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.10 Ebresztő. Torna, Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Zenekari művek.
- 11.15 Híj. Banda Ede gondolkázik.
- 11.40 Henszelmann Aladár dr. egyetemi magántanár orvosi előadása.
- 12.10 A Budapesti Honvéd Őrészlelő zenekara.
- 13.30 Honvédoink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Rádiózenekar.
- 15.15 Beszkart zenekar.
- 15.55 Ifjúsági rádió.
- 17.00 Táncczene.
- 17.30 Sportközlemények.
- 17.40 Német hallgatónknak.
- 18.00 Ádám Jenő, a Zeneművészeti Főiskola tanárának népdalfőlőrája.
- 18.45 Székelyfővárosi Zenekar.
- 20.50 Asztalos István beszél Gyergyórol.
- 21.10 Magyar nóták.
- 22.10 Előadás hangfelvételekkel.
- 23.10 A Rádiózenekar műsorából.

Budapest II.

- 19.05 Gyonsírótanfolyam.
- 19.30 Vig ózeveg. Operett.

SPORT

Szépen sikerült az NSE első jégkorong mérkőzése

Előzetes híradásainkban már beszámoltunk az NSE jégkorongozóinak verseny előkészületeiről. Tegnap este zajlott le az első mérkőzés, melyen az NSE szenior csapat mérte össze erejét az NSE Kisok csapattal.

A szeniorok most öltötték először magukra az új hoki-ruhát és igen nagy kedvvel készülődnek a mérkőzésre. A Kieck tagjai hamarabb elkészültek és már kint futkároztak a jégen, amikor Paál István tanár, csapatkapitány szipjelére felsorakozik mindkét csapat a pályán. A magyar Hiszekegy elmondása után az alábbi felállításban kezdik meg a mérkőzést:

NSE szenior csapat: Gyurich, Paál (csapatkapitány), Crovatto, Szokol, Oravetz, Kobra, csere: Popity, Bauer
NSE Kisok csapata: Nagy S. (Gépipar), Donáth (ker.), Kertész (ker.), Győri (Szent László), Flamm (csapatkapitány, Szent László), Horváth (Szent László), csere: Ocskay (Gépipar), Peringer (Gépipar), Csapó (Gépipar).

A mérkőzés mindvégig nagyiramu

volt. Az összegyűlt szépszámú közönség jó hangulatban biztatta a csapatokat.

Az elején a diákok feküdtek bele nagyobb lévél a játékba és meg is szereztek a vezetést az első harmadban, de talán az erőnléti különbség nem sokára érvényre jutott és végül is 1:1, 3:2 és 3:0 harmaderedmények után 7:3 arányban győztek a szeniorok.

A gólokat Oravetz 3, Bauer 2, Szokol, Popity 1, illetve Flamm 2 és Horváth 1 lőtték. A góllövőkön kívül igen tetszett a szenior csapatból Paál István védőjátéka, a Kisoknál pedig Győri mozgott még igen tetszetősen a kitűnő Flamm mellett.

Játékvezető hiányában a cserejátékosok irányították felváltva a mérkőzést.

Az első jégkorong mérkőzésen az a vélemény alakult ki bennünk, hogy Paál Istvántanár lelkes vezetése mellett ennyi tehetséges játékosal rövidesen országos hírre tehet szert az NSE jégkorongozó sportja is.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker **Ács Tibor.** Széchenyi tér 6.
órak vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása

Uj helyiségbe költözik a NAC

Megsokasodott tagjainak kényelméről és szórakozásáról akar gondoskodni a klub vezetősége

A széleskörű tagszervezési akcióval annyira megsokasodott a NAC tábor, hogy az Otthon jelenlegi helyiségei már szűknek bizonyultak az összejövetelek alkalmával. Ez a körülmény tette szükségessé, hogy a vezetőség kényelmesebb klubhelyiségről gondoskodjon.

A NAC vezetőségének Feszli Józseffel, a Pannónia bérlőjével sikerült igen előnyös megegyezést kötni a klub február 1-én már a volt Admirál helyiségeibe költözködni.

Az új NAC-tanyán minden kényelmes elhelyezést nyer. Külön szórakozó helyiség, olvasó és játék szobák állnak a tagok rendelkezésére. A hivatalos helyiség két külön szobában

helyezkedik el s mindemellett a kitűnő és olcsó étterem is a tagok rendelkezésére áll.

Uj fordulatot jelent ez a költözködés az egyesület életében, mert ezzel veszi kezdetét az a társadalmi élet, amelyre a vezetőség a klub jövőjét építeni akarja. A tagtoborzás nem csak áldozatos hivatást akar a sport szolgálatába állítani, hanem kényelmes otthont is igyekszik biztosítani számukra, ahol mindenkor megtalálhatják a szórakozást és kellemes felüdülést.

Mint értesülünk nagyszabású vacsora keretében fogják felavatni az új NAC-Otthont.

Férfiruhákat, használtakat **MOLNÁR** használatruha üzletében
legjobb áron vehet, eladhat Bémer-tér 1. (udvarban.)
Hívásra házhoz jövök.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei:

Csütörtök este: ünnepi díszelőadás! Denevér, Raffay Erzsébet felléptével

A Kormányzóné Öfőméltósága akciójára csütörtökön este ünnepi díszelőadás lesz a színházban. Színrekerül: *Denevér*, Strauss nagyoperettje *Raffay Erzsébet*, a m. kir. Operaház tagjának felléptével. Az előadás tiszta bevételéből a hadbavonultak és elesettek hozzátartozóinak téli segítségére fordítatik. — Mérsékeltlen felemelt helyárak. Jegyek 70 fillértől 4.90 pengőig.

Pénteken este, szombaton este és

vasárnap este Jurik Julesi első felléptével Farkas Imre: „Nótás kapitány” című operettje kerül színre. Főszereplők: Jurik Julesi, Márffy Vera, Telek Ica, Benkő Béla, Szabó Ernő, Daniás Győző, Barsy Béla és Pákozdy Ferenc. Pénteken premier bérlet, szombaton este Á-bérlet.

Szombaton délután negyed 4 órakor *olcsó helyárakkal nagy gyermekelőadás* a színházban. Színrekerül: *Babszem Jankó*, nagy gyermek-ope-

rett, sok-sok énekkel és táncal. (Gyermekeknek a jegyváltás kötelező!)

Vasárnap délután *Kovács Irén* felléptével *Cirkusz hercegnő* c. nagyoperett kerül színre *olcsó helyárakkal*.

Hétfőn este, kedden délután és este, szerdán este *BULLA ELMA* felléptével az „ESKÜVŐ” című színdarab van a színház műsorán felemelt helyárakkal. Edouard Bourdet nagyszerű darabját, mely az idei évadban a Víg-színháznak volt kimagasló sikerű műsordarabja. Putnik Bálint igazgató rendezte. Hétfőn este premier bérlet (ráfizetéssel), szerdán este Á-bérlet (ráfizetéssel). A m. t. bérlőkönzéség bérletjegyük felmutatása mellett páholynál 8 pengő, szőlőnél 2 P, körszékénél 1.30 P ráfizetés mellett a színházi pénztárnál magkapják helyeikre szóló napi jegyüket vasárnap déli 12 óráig. Vasárnap délig ki nem váltott helyeket eladja a pénztár.

HETI MŰSOR:

Csütörtökön este: *Denevér*, díszelőadás. (Raffay Erzsébet felléptével.)

Pénteken este: *Nótás kapitány*. (Jurik Julesi első fellépte) premier bérlet.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Aranyat, ezüstöt, briliánsot vásárol Tarján orás-ékeszerész, Rákóczi-ut 8. 185

Briliánsot, aranyat, ezüstöt veszek Viktor ékeszerész, Rákóczi-ut 3. 356

Eladók regények. Dr. Baditz, Miskolc. 611

Aranyat, ezüstöt, dragaköveket veszek. Haslinger ékeszerész, Rákóczi-ut 8. szám. 363

Ingatlan

Eladó sok ingatlan. **Kölcsönök** kaphatók betáblázásra. **Jelének** ingatlaniroda. Teleki-u. 2. Irodai órák 9-től 2-ig. 625

Állást nyec

Szövmunkást keres Turul Szövműve, Árpádvézer-ut 47. 709

Azonnali belépésre keresek fiatalabb borbélysegédet, ki egyben üzletvezető is lenne. Cím: Csizmadia Gábor, Tiszafüred. 798

Hülönféle

Házhoz megyek fehérneműt javítani szépen és olcsón. Rózsai, Csáky István-utca 24.

Jó kézírással másolásokat vállalkozok. Cím: a kiadóba kérem.

VARRÓGÉP javítása, alkatrészek **Jakab** műszerésznél, Kossuth-utca 5.

Butorozott szobát fürdőszoba használatra Szent László-tér és Csáky-utca környékén keresek. Cím: a kiadóba kérek. 711

Központban jól bevezetett fodrászüzlet átadó, vagy a berendezés eladó. Cím a kiadóban. 710

Elveszett

Elveszett kis utazótáska iratokkal Szacevay és Rövid-utca sarkán. Megtaláló 10 pengő jutalomért hozza kiadóhivatalba. 766

Készült a Szent László-nyomda r. t. **kérforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.**